

ДЪЩЕРЯТА НА РИБАРЯ БИРМАНСКА НАРОДНА ПРИКАЗКА

Превод от руски: Дона Минчева, —

chitanka.info

Някога, твърде отдавна, живял на един остров рибар със своята жена. Те имали дъщеря, красавицата Чин. Майката я обичала повече от живота си, а бащата — лош човек — никога не помислял за нея.

Веднъж рибарят и жена му отишли в морето да ловят риба. Три пъти хвърлили те мрежата, три пъти я изваждали празна. И всеки път при това рибарят злобно казвал:

— Проклетата риба! Дано да изпука до една!

А жена му друго думала:

— Поне една рибка да хванем за обед на щерката.

И ето, когато по пладне те извадили мрежата, видели в нея да блести една-единствена рибка.

— Няма да продаваме тази рибка, ще я оставим за щерка ни — казала жената.

— Я виж ти! — ядосал се рибарят. — Аз сам ще я изям!

Хвърлили те отново мрежата и уловили още една рибка.

— Тази непременно ще оставим за щерка ни — казала жената.

— И през ум не ми минава! — извикал рибарят. — Нека си направи чорба от листа! Тази рибка аз също ще изям сам!

Още веднъж хвърлил рибарят мрежата и пак извадил една рибка.

— Тази вече аз непременно ще сваря на щерка ни! — казала жената и посегнала към рибката.

— Да не си посмяла да я пипнеш! — извикал рибарят и така силно блъснал жена си, че тя не се удържала на краката си, паднала в морето и потънала.

Бедната жена обаче не загинала, а се превърнала в голяма морска костенурка. А когато се завърнал в селото, рибарят казал, че жена му се удавила.

Нещастната Чин плакала дни и нощи, спомняйки си за своята добра майчица.

Минало се година и рибарят се оженил за съседката си. Той и не подозирал, че тази съседка била най-лошата жена в света.

Новата жена на рибаря имала дъщеря с толкова грозно и сипаничаво лице, че от него отвъръщали поглед дори горските маймуни.

Още от първите дни мащехата и дъщеря ѝ намразили красивата и трудолюбива Чин. Те я заставяли да им работи, постоянно ѝ се карали и дори я биели.

И ето че веднъж, когато мащехата жестоко набила Чин, бедната девойка отишла на морския бряг, седнала на един крайбрежен камък и горчиво заплакала.

Изведнъж Чин видяла пред краката си една морска костенурка. Костенурката гледала разплаканата девойка и от очите ѝ също се ронели сълзи.

Тогава Чин разбрала, че това е майка ѝ. Тя коленичила, прегърнала костенурката и почнала да я целува.

Оттогава Чин започнала всеки ден преди залез слънце да идва на морския бряг и да се среща с костенурката.

Мащехата се учудила: къде се губи това момиче всеки ден? Почнала тя да следи Чин. И когато видяла как заварената ѝ дъщеря милва морската костенурка, колко нежно костенурката гледа девойката, жената се досетила коя е тази костенурка.

И мащехата решила да причини мъка на омразната си завареница. Напекла тя препечени питки, сложила ги под дюшека си и легнала. Щом рибарят влязъл в хижата, жената почнала да се обръща ту на едната, ту на другата страна. Захрущели под дюшека препечени питки, а хитрата мащеха запъшкала и занареждала:

— Обърна се наляво — костите ми пращят!

Обърна се надясно — костите ми трещят!

Приближава се смъртта ми, ох-ох!

Приближава се смъртта, ох-ох!

— Как да те излекувам? — попитал рибарят.

Жената отговорила:

— Стига само да изям една лъжица чорба от морска костенурка, и ще се оправя. Иди на брега, там винаги има костенурки!

Отишъл рибарят на морския бряг, гледа — на пясъка седи Чин, а до нея една голяма костенурка. Доближил се рибарят дебнешком до костенурката, ударил я с веслото и я убил. Девойката заплакала горчиво, спуснала се към костенурката, почнала да я прегръща и целува... Но бащата отблъснал дъщеря си, метнал костенурката на гръб и се отправил към къщи.

Жената видяла мъжа си с мъртвата костенурка, скочила от рогозката и казала:

— Аз съм вече здрава: хвърли костенурката на гладните кучета!

Мъжът така и направил — дочакал да се свечери и хвърлил костенурката накрай село. Но кучетата дори не успели да се доближат до костенурката, тъй като до нея стояла Чин. Тя внимателно отнесла костенурката до вкъщи, изкопала край пътната врата гроб и погребала в него майка си.

Горчиво плакала Чин през цялата нощ. А на сутринта, щом изгряло слънцето, девойката изведнъж чула нежен звън. Тя изтичала навън от хижата и видяла, че на гроба на майка ѝ израснало чудно мангово дърво^[1]. Всичките плодове на това дърво били златни и сребърни. Ветрецьт полюлявал клонките, плодовете се докосвали един до друг и нежно звънели.

Цялото село се събрало пред хижата на рибаря да гледа чудното дърво.

В това време се зачули звуци от ловджийски рогове и лай на кучета. Императорът отивал в джунглите на лов за диви слонове. Пътят му минавал покрай хижата на рибаря.

Когато се приближил до чудното дърво, императорът попитал:

— На кого принадлежат тези чудесни плодове?

— Това дърво е на моята дъщеря, милостиви господарю! — извикала мащехата. — Тя го е отгледала!

— Покажи ми дъщеря си — заповядал императорът. — Тя заслужава награда...

Доведената дъщеря бързо изскочила напред и се поклонила.

— Това дърво твое ли е? — попитал императорът.

— Мое, добри ми господарю, мое...

— Тогава откъсни ми десет сребърни и десет златни плода и аз щедро ще те наградя!

Доведената дъщеря се спуснала към дървото и почнала да го друсва. Но колкото и да се мъчела, нито един плод не паднал на земята. Те дори престанали да звънят. Тогава тя се покатирила на дървото и се опитала да откъсне плодове от клонките. Но щом докоснела някой плод, той веднага повяхвал, ставал сух и набръчкан.

Императорът се намръщил и сърдито казал:

— Слизай на земята, лъжкиньо! Това не е твое дърво. Но аз искам да зная кому принадлежат сребърните и златните плодове!

Тогава Чин излязла напред и каза:

— О, мое дърво! Дай ми десет златни и десет сребърни плода!

Още не изрекла тия думи, и в краката ѝ паднали десет златни и десет сребърни плода.

— Ето кой е истинският стопанин на дървото! — извикал императорът и заповядал на слугите си да покачат Чин на неговия слон.

— Ще те заведа в моя дворец — казал императорът на девойката. — След три дни ще стане нашата сватба.

Щом императорът и свитата се отдалечили от селището, мащехата грабнала брадвата и започнала да сече дървото със сребърните и златните плодове. Когато дървото рухнало, от хралупата му изхвъркнала една кукувица и полетяла след императорската процесия.

Императорът удържал думата си. След три дни дъщерята на рибаря станала негова жена.

Мащехата се научила за това и решила да погуби завареницата си. Тя заповядала на своята дъщеря да изрови дълбока яма сред къщи, а сама заминала при завареницата си.

Лошата жена пристигнала в двореца, прегърнала завареницата си и почнала да ѝ говори:

— Не можем да живеем без тебе. Много ни домъчня. Ела ни на гости поне за три дни!

Завареницата повярвала на думите на мащехата си, тръгнала за родното си село. Пристигнала в къщи и мащехата почнала да угощава завареницата си с различни сладкиши. Угощавала я, угощавала я и изведнъж изпуснала една лъжица в ямата.

— Ей сега ще я извадя — казала дъщерята на рибаря и скочила долу за лъжицата.

В същата минута мащехата грабнала котел с вряла вода и го изляла в ямата. Но преди още лошата жена да пипне котела, отвън три пъти изкукала кукувица. В миг врялата вода се превърнала в обикновена вода, а Чин изчезнала. Вместо нея от ямата изхвъркнала птичка — земеродно рибарче.

Минали се пет дни и императорът изпратил пратеници за жена си. Мащехата видяла пратениците на императора и казала:

— Вашата господарка заповяда да я чакате на кръстопътя на четирите пътища!

Пратениците тръгнали към кръстопътя на четирите пътища. А в това време мащехата пременила дъщеря си в дрехите на Чин, покрила лицето ѝ с копринена кърпа и я завела при пратениците на императора.

Пратениците почтително настанили дъщерята на лошата жена върху украсения със злато слон и бързо се отправили обратно.

Императорът с нетърпение очаквал завръщането на своята жена. Той заповядал на слугите си да се покатерят на най-високата палма и да гледат към пътя. И когато в далечината се показал слонът, който носел на гърба си доведената дъщеря, слугите изтичали при императора и радостно извикали:

— О, повелителю! Радвай се и ликувай! След малко нашата господарка ще прекрачи прага на твоя дворец.

Зарадваният император побързал да посрещне жена си. Но когато махнал покривалото от лицето ѝ, той ядосано извикал:

— Жено, коя си ти?

— Нима не ме позна, господарю мой? Аз съм твоята покорна жена — отговорила доведената дъщеря.

— Лъжеш, жено! — извикал отново императорът. — Прекрасното лице на моята жена приличаше на цвета на лилията. А твоето лице е сякаш утъпкан от слонове път.

— О, господарю! — казала доведената дъщеря. — Докато бях в моето село, постигна ме голямо нещастие. Заболях от шарка и лицето ми стана грапаво и грозно!... Ако ме прогониш, аз ще умра от скръб!

— Не, ти не приличаш на жена ми — казал императорът. — Очите на моята жена са ясни, големи и спокойни, сякаш езера на разсъмване. А твоите очи са мътни и неспокойни.

— О, господарю, аз се страхувах, че ще ме разлюбиш, и плаках толкова много, че очите ми потъмнях!

— Добре — казал императорът. — Моята жена е изкусна тъкачка. Ако ти си Чин, изтъчи ми до утре парче плат за дрехи!

Доведената дъщеря влязла в стаята за тъкане, приближила се до чекръка и заплакала от страх. Тя никога през живота си не била работила и сега в ужас очаквала да открият измамата ѝ.

Но изведнъж през прозореца влетяло рибарчето. То кацнало на чекръка и започнало бързо да преде преждата с човчицата и крачетата си. Това било Чин. Тя чула желанието на своя добър мъж и за да му достави радост, решила сама да изпреде преждата и да му ушие дрехи.

Злобната доведена дъщеря като омагьосана, наблюдавала работата на малката птичка.

Когато птичката привършила, измамницата грабнала вретеното, ударила с него птичката и я убила. После извикала готвача и му заповядала:

— Изпечи тази птица и я поднеси на императора за вечеря!

След тези думи тя грабнала новите дрехи на императора, изтичала при него и му каза:

— Изпълних твоята заповед, господарю мой. Виж как съм изтъкала и ушила дрехите ти!

Императорът погледнал и се учудил: така хубаво тъчала само Чин!

Когато императорът седнал да вечеря, слугата му поднесъл на златно блюдо изпечената птичка. Доведената дъщеря каза:

— Тази отвратителна птица ми пречеше, когато тъчех дрехите ти. Аз я убих и заповядах да ти я поднесат за вечеря.

В този момент императорът чул как надалече печално кука кукувица и, кой знае защо, му станало мъчно за птичката; той не ял от нея и заповядал на слугата да отнесе обратно блюдото.

— Хвърли я навън на котките! — извикала след него доведената дъщеря.

Когато слугата изнесъл блюдото, той също чул печално кукане. Кой знае защо, и на него му станало толкова мъчно за птичката, че не я хвърлил на котките, а я заровил недалеч от двореца.

Сутринта придворните видели близо до двореца голямо дюлево дърво. Всички се учудили: как е могло такова голямо и красиво дърво да израсне за една нощ! Единствен само слугата знаел, че на това място е погребана птичката.

След известно време покрай двореца минала една бедна бабичка. И когато седнала да си почине на сянка под дюлевото дърво, в краката ѝ паднала голяма дюля.

— Боговете са ми изпратили вкусна вечеря — каза бабичката.

Но като погледнала в къщи дюлята, видяла, че плодът е още съвсем зелен.

— Ще я сложа в глиненото гърне, там ще доузрее — решила старата жена.

Така и направила.

На другия ден рано сутринта бабичката отишла в гората за съчки.

Когато се върнала, тя се смаяла. В бедната колиба всичко било прибрано, изметено, дори огънят в огнището запален. Що за чудо е това!

И старата жена решила да разбере кой ѝ помага.

На другия ден на разсъмване жената се престорила, че отива пак в гората. А всъщност се скрила зад вратата и почнала да гледа през пролуката какво става в колибата.

Щом слънчевите лъчи огрели земята, бабичката видяла от глиненото гърне да излиза една съвсем мъничка девойка. Девойката бързо започнала да расте и за минута се превърнала в млада жена с невиджана красота.

— Но това е нашата господарка, жената на императора! — възкликнала бабичката и се затичала право към двореца.

Първият, когото видяла в двореца, бил готвачът.

— Господин готвач — извикала старата жена, — моля ви се, елате по-бързо в моята колиба!...

Когато готвачът стигнал до жилището на бабичката и погледнал през пролуката на вратата, не повярвал на очите си: жената на императора метяла колибата на бабичката!

Готвачът и бабичката дълго придумвали Чин да се завърне в двореца. Когато тя се завърнала, императорът извикал радостно:

— О, моя жено, ти отново си станала прекрасна!

В това време се появила доведената дъщеря. Тя блъснала Чин и закрепцала:

— Не ти, а аз съм жената на императора! Ти си магьосница, която е откраднала моя образ! О, мъжо, заповядай да хвърлят магьосницата в клетката на леопардите!

А Чин казала:

— Нека съдбата ни бъде решена по старинния обичай! Дайте ни два меча и ние ще се бием! Правият винаги ще победи!

Императорът се съгласил и заповядал да донесат два меча: единия дървен, другия железен. Доведената дъщеря веднага грабнала железния меч. А дъщерята на рибаря се подпряла на дървения меч и казала:

— Истината е по-силна от меча! В ръцете на правия дървеният меч е по-здрав от железния!

Доведената дъщеря замахнала с меча и ударила с всичка сила жената на императора. Но мечът не причинил никаква вреда на Чин. Щом като докоснал Чин, железният меч станал по-мек от лебедов пух.

И всички извикали радостно:

— Ето нашата истинска господарка! Ето жената на императора!

Доведената дъщеря видяла, че истината е разкрита, и се спуснала да бяга.

Тогава Чин хвърлила след нея дървения меч. И щом дървеният меч докоснала злата измамница, тя се строполила на земята, разсечена на две.

Така възтържествувала правдата.

Оттогава императорът и дъщерята на рибаря заживели в мир и щастие. В тяхната градина се поселила кукувицата. И достатъчно било тя да зърне само жената на императора, за да започне весело да кука. Императорът и Чин толкова обикнали кукувицата, че заповядали на слугите си да я хранят с отбрани зърна върху златен поднос и да я поят с изворна вода от сребърно блюдо.

---

[1] Манго — смолисто тропическо дърво с ароматни сладки плодове. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.